

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Klíncsik Melinda ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Bródy Ügyvédi Iroda, ügyintéző dr. Bródy János ügyvéd által képviselt **(alperes neve, székhelye)** szám alatti székhelyű alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2011. február hónap 23. napján kelt 2.P.20.309/2011/3. számú ítélete ellen a felperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és kötelezi az alperest, hogy a kiadásában megjelenő **(időszaki lap neve)** elnevezésű időszaki lap következő lapszámában tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt.

„(helyreigazítás tartalma).”

A felperes perköltség fizetésére kötelezését mellőzi és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000.- (ötvenezer) Ft elsőfokú- és ugyancsak 50.000.- (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Az alperes kiadója a **(időszaki lap neve)** elnevezésű időszaki lapnak. Az újság 2011. januári számának 3. oldalán „**(cikk címe)**” címmel az alábbi cikk került közlésre: „**(cikk tartalma)**”

A felperes sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet juttatott el az alpereshez a fenti cikk kapcsán. Álláspontja szerint az újságban megjelent állítás valótlan, a cikkben idézett kijelentés részéről nem hangzott el. A cikk szerinti nyilatkozat azt fejezi ki, hogy a **(M)**. Szövetkezet tartozásainak kifizetését, azaz azt a tényt, hogy a gazdák a pénzükhöz hozzájutnak negatív, rossz eredményként értékeli, ilyen kijelentést azonban sosem tett. Erre figyelemmel az alábbi tartalmú helyreigazítás közzétételét kérte: „**(helyreigazítás tartalma)**”.

Az alperes helyreigazítást nem közölt.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a fenti tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére. Változatlanul állította, hogy a cikkben közölt kijelentés tőle nem hangzott el, az őt magánemberként és üzletemberként is súlyosan sértő, valótlan állítás. Kiemelte, több mezőgazdasági érdekeltségű gazdasági társaság ügyvezetőjeként érdeke, hogy a gazdák követeléseikhez hozzájussanak, tekintve, hogy ezáltal növekedhet a vásárlóképes kereslet, ami a cikkben foglaltak valóságtartalmát eleve cáfolja.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint a cikk szerzője, **(szerző neve)** közvetlenül a közlés fűltanújával, **(tanú 1.)-val** beszélt a felperes által tett kijelentésekről, **(tanú 1.)** pedig állította, hogy a fentieket közvetlenül a felperestől hallotta, azaz a közölt cikk tartalma a valóságnak megfelel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest 12.500.-Ft perköltség alperes javára történő megfizetésére kötelezte. Határozata indokolásában kiemelte, a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes a kifogásolt cikkben részletezett kijelentést megtette, az alperesi bizonyítást e tekintetben eredményesnek ítélte. Rámutatott, a cikk szerzője, **(szerző neve)** előadta,

- 3 -

Pf.II.20.217/2011/2. szám

hogy a 2010. évi őszi önkormányzati választásokat követően több ízben beszélt **(tanú 1.)-val** arról, hogy a felperes által tett kijelentést milyen körülmények között hallotta, azaz meggyőződött a közlés valóságtartalmáról. Az elsőfokú bíróság elfogadta **(tanú 1.)** tanúvallomását, nevezetesen, hogy a felperes által működtetett egyik üzletben - vásárlás közben - hallotta, amint a felperes egy férfivel folytatott beszélgetés során az említett kijelentést tette. Mindezt elegendőnek ítélte annak alátámasztásául, hogy a felperes a neki tulajdonított és a cikkben rögzített kijelentést tette, amelyre figyelemmel a keresetet elutasította. A felperes bizonyítási indítványait mint szükségtelent mellőzte. Alkalmatlannak találta ugyanis a felperesi kijelentés elhangzásának cáfolatára a felperes által csatolni kívánt arra vonatkozó okiratokat, hogy mely időponttól kezdődtek a **(M)**. Szövetkezet termelői részére a kifizetések, míg **(tanú 2.)** tanúkénti meghallgatását a felperessel

fennálló alkalmazotti viszonyára, **(tanú 3.)** meghallgatását pedig - akivel az érintett alkalommal a felperes beszélgetett - azért mellőzte, mert ez utóbbit a felperes nemleges tények bizonyítása tekintetében kérte, amelyre nincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróságnak a per új tárgyalására és új határozat hozatalára utasítása, míg másodlagosan annak keresete szerinti megváltoztatása iránt. Az elsődleges fellebbezése kapcsán kiemelte, az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabálysértést követett el, amikor nem adott módot a felperesnek arra, hogy saját álláspontját bizonyítékokkal alátámassza, ezáltal az alperesi tanúvallomások ellentmondásosságát kiemelve. Hangsúlyozta, hogy a tárgyaláson ismerte meg az alperes ellenkérelmét, így nem volt módja arra, hogy a tárgyalást megelőzően az azzal összefüggő bizonyítási indítványait előterjessze. Érvelése szerint a Pp. 345. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az elsőfokú bíróságnak a kérelme alapján a tárgyalást el kellett volna halasztania, ennek hiányában eljárása jogszabálysértő. Az ügy érdemét illetően kiemelte, a **(M)**. Szövetkezet tartozásainak rendezésével kapcsolatos tárgyalások hetekkel később kezdődtek, mint ahogy az állítólagos kijelentés tőle elhangzott, azaz **(tanú 1.)** tanú egy olyan jövőbeli eseménnyel kapcsolatban nyilatkozott, amelyről tudomása nem lehetett. A cikk arra utal, hogy a termelők érdekeivel szemben a saját hatalmi érdekeit ítélte fontosnak, ami arra figyelemmel értelmezhetetlen, hogy a helyhatósági választások érdemben már lezárultak, így nem lett volna értelme részéről a kifizetésekkel összefüggésben politikai harcot indítani. Mindemellett **(tanú 1.)** az alperesi állítás szerint „hallgatózott”, azaz olyan beszélgetésbe hallgatott bele, amelynek nem volt részese, így kétséges, hogy az annak során elhangzottakat megfelelően tudta-e értelmezni, így az általa előadottak nem alkalmasak a cikk valóságtartalmának alátámasztására. A tanú a szerkesztőséget önként kereste fel, így elfogulatlansága, ezáltal szavahihetősége megkérdőjelezhető, az általa előadottak bizonyítékként nem értékelhetők.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

- 4 -

A fellebbezés **alapos.**

A Ptk. - 2011. január 1. napja óta hatályos - 79. §-ában rögzítettek szerint a sajtó-helyreigazításra irányuló igény érvényesítésének szabályait a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.), valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény állapítja meg. Az Smtv. 10. §-a szerint mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint a Magyar Köztársaság polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről. A média felelősséggel tartozik a valósághű tájékoztatásért.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint - összhangban a Ptk. 79. §-ában korábban részletezett szabályozással - sajtó-helyreigazításnak akkor van helye, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényről állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel. Ilyen esetben követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve

megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. Híresztelésnek kell tekinteni más személy nyilatkozatának, állításának, tájékoztatásának a közlését, továbbítását, közreadását akkor is, ha az híven közli más személy valótlan tényállítást tartalmazó nyilatkozatát (LB. Pf.426/1977.). Ebből következően a média abban az esetben is felel azért, hogy az általa közölt cikk a valóságnak megfelel, ha más által megfogalmazott kijelentéseket hoz nyilvánosságra (BH. 1990/468., BH. 1989/352., BH. 1978/31.) .

A sajtóperekben érvényesülő, az általánostól eltérő bizonyítási szabályok alapján - amelyeket a Pp. 342. § (2) bekezdése, a 345. § (2) bekezdése, illetve a Legfelsőbb Bíróság PK. 14. számú állásfoglalása fogalmaz meg - a sajtót, azaz jelen esetben az alperest terhelte a bizonyítás a kifogásolt közleményben megfogalmazottak valóságát illetően (LB.IV.20.304/1993., BH. 1993/7/436. BH. 1992/689.).

A perbeli írás szerint a felperes rossz hírnek minősítette, hogy a gazdák hozzájutnak a pénzükhöz, s bár nem nevesíti az adós személyét, azonban a cikkel azonos oldalon közölt írások tartalmából, azoknak a perrel érintettek cikkel való összefüggéséből megállapítható, hogy az írás a termelők **(M)**. Szövetkezettel szemben fennálló tartozásainak kiegyenlítésére utalt. Az alperes az újságíró és a hírforrásul szolgáló személy meghallgatása útján kívánta igazolni a cikk valóságtartalmát. E tanúvallomások alapján azonban - eltérően az elsőfokú bíróság álláspontjától - az ítéletábra megítélése szerint az alperes által közölt cikk valóságtartalma megnyugtatóan nem bizonyítható. E tekintetben a cikk szerzőjének, **(szerző neve)**nek a tanúvallomása nem vehető figyelembe, nevezett ugyanis információit **(tanú 1.)**től származtatta, így azt kellett vizsgálni, hogy **(tanú 1.)** vallomása mennyiben alkalmas a cikkben közöltek valóságtartalmának alátámasztására. A tanú meghallgatása során megerősítette, hogy fültanúja volt egy, a felperes és egy általa ismeretlen személy között lezajlott beszélgetésnek, ennek során hallotta, hogy a felperes a fenti kijelentést tette. A tanú azonban e beszélgetésről csak sommásan tudott nyilatkozni, annak további részleteit nem ismerte, azt sem állította, hogy a teljes beszélgetést hallotta, így nem tudhatta, hogy a fenti mondat milyen szöveggörnyezetben hangzott el. Állítása szerint az érintett

- 5 -

Pf.II.20.217/2011/2. szám

alkalommal vásárlás céljából kereste fel a felperes által működtetett egyik üzletet, a beszélgetés részletét csupán véletlenül hallotta, ilyen körülmények között pedig az sem zárható ki, hogy a hallottakat félreértelmezte, annak a ténylegestől eltérő, más jelentést tulajdonított. Aggálykeltő körülmény az is, hogy a tanú és az újságíró egybehangzó előadása szerint a felperesi kijelentés röviddel a helyi önkormányzati választások után hangzott el, azaz 2010. októberében, ehhez képest az újságcikk csak több hónappal később jelent meg, amelynek okára a tanúk egyike sem tudott elfogadható magyarázatot adni. Mindezek miatt **(tanú 1.)** tanú vallomása nem alkalmas annak kétséget kizáró bizonyítására, hogy a felperes a neki tulajdonított kijelentést tette, azaz az alperes a cikkben közöltek valóságtartalmát sikerrel nem bizonyította, e sikertelen bizonyítás következtében pedig a sajtó-helyreigazítás iránti felperesi igény megalapozott.

Az alperesi bizonyítás sikertelensége szükségtelenné tette a felperes által felajánlott ellenbizonyítás lefolytatását, így a felperesi bizonyítási indítványok mellőzése az elsőfokú

ítéletet nem teszi megalapozatlanná. Ehhez kapcsolódóan utal arra az ítéletábrá, hogy a felperes tévesen értelmezi fellebbezésében a Pp. 345. § (2) bekezdésében foglaltakat. A bizonyítási eszközök felkutatása és a bizonyítékok bíróság elé tárása a felek kötelessége, a bíróság - a törvényben írt kivételektől eltekintve - bizonyítást hivatalból nem rendelhet el, másfelől viszont a bíróság a felek bizonyítási indítványaihoz nincs kötve, mérlegelési körébe tartozik annak eldöntése, hogy milyen bizonyítás fogatosítása indokolt a jogvita elbírálásához. Ehhez képest a Pp. 345. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a felperesnek a további bizonyítás felvételére irányuló kérelme alapján a tárgyalás elhalasztása csupán lehetőség a bíróság számára, nem pedig kötelezettség.

Jelen esetben helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság **(tanú 3.)** tanúkenti meghallgatását, nevezett nyilatkozata a felperesi állítások alátámasztásául nem szolgálhatott. A felperes az elsőfokú eljárásban kétségbe vonta, hogy **(tanú 1.)** az adott alkalommal a boltban járt, ily módon **(tanú 3.)**től nem várható tanúvallomás arra vonatkozóan, hogy **(tanú 1.)** - aki a felperesi állítás szerint jelen sem volt - a felperesnek mely nyilatkozatát hallhatta és melyeket nem. Nemleges körülményt illetően bizonyítás nem folytatható le, így a tanú meghallgatásának mellőzésével az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem valószínű meg. Egyetért az ítéletábrá azzal, hogy a felperes ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság alkalmazottjától **((tanú 2.))** objektív tényelődás nem volt várható, emellett valószínűtlen, hogy a tanú arra emlékezzen, miszerint hónapokkal korábban - a beszélgetés feltételezett időpontjában - mely személyek vásároltak az üzletben, ekkor **(tanú 1.)** megjelent-e ott, s ha igen, módja nyílt-e a beszélgetés tartalmának megismerésére. Ugyancsak szükségtelen lett volna az elsőfokú eljárásban annak igazolása, hogy mely időpontban kezdődött meg a gazdák követelésének kiegyenlítése. A felperes állította, hogy az ezt érintő tárgyalások 2010. november végén kezdődtek, ami azonban nem zárja ki, miszerint erről már a beszélgetés időpontjában is tudott, így megvolt az elvi lehetőség arra, hogy a **(tanú 3.)**tel folytatott beszélgetés során az azzal kapcsolatos álláspontját

- 6 -

kifejtse. Mindezeknek azonban - a fentebb már jelzettek szerint - azért nincs jelentősége, mert a sérelmezett cikk valóságtartalmát az alperes bizonyítani nem tudta, így közömbös, hogy a fenti bizonyítékok mennyiben lettek volna alkalmasak az alperes által felhozottak cáfolatára.

A kifejtettek alapján alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértést követett el, a felperes követelése a már kifejtettek miatt, az alperesi bizonyítás sikertelensége folytán bizonyult megalapozottnak.

Erre figyelemmel az ítéletábrá a PK. 15. számú állásfoglalás I. pontjában részletezettek szerint kötelezte az alperest a rendelkező részben megfogalmazott helyreigazító közlemény közzétételére. Utal az ítéletábrá arra, hogy a Ptk. 79. §-ában rögzített utaló szabályból következően sajtó-helyreigazítás igénylésére csak az Smtv. 12. § (1) bekezdésében rögzített feltételek megvalósulása esetén van mód. Személyhez fűződő jogsérelem oroslása érdekében nem vehető igénybe e jogvédelmi eszköz akkor sem, ha a jogsértés sajtó útján valóult meg. A Pp. 343. § (2) bekezdése szerint a sajtó-helyreigazításra irányuló keresetet más keresettel összekapcsolni vagy egyesíteni nem lehet (BH. 1996/248. BH. 1986/272/II.), így sajtó-helyreigazítási eljárásban nincs helye a személyhez fűződő jogok megsértése miatt egyébként igényelhető valamely általános jogkövetkezmény alkalmazásának. Emiatt mellőzte az ítéletábrá az alperes bocsánatkérés

közlésére kötelezését, miután ez a személyiségi jog megsértéséhez kapcsolódó objektív szankció, ami a helyreigazító közlemény részét nem képezheti.

A sajtó-helyreigazítási perekben a feleket jövedelmi és vagyoni viszonyaikra tekintet nélkül illetékfeljegyzési jog illeti meg, ennek ellenére a felperes keresetlevelén az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés b/ pontja szerinti 27.000.-Ft eljárási illetéket lerótt. Miután a keresete megalapozottnak bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján igényt tarthat perköltsége megtérítésére, amelynek összegét az ítéletábra az általa lerótt elsőfokú eljárási illeték és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 2. § (1) bekezdés, 3. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a/ pontja szerint megállapítható ügyvédi munkadíj figyelembevételével határozott meg. Egyidejűleg az ítéletábra mellőzte a felperes elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezését.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint változtatta meg.

A felperes fellebbezése sikeresnek bizonyult, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes fellebbezési eljárási költségeinek viselésére, amely az általa lerótt fellebbezési eljárási illetékből, valamint a jogi képviseletével kapcsolatban felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése szerint meghatározott ügyvédi munkadíjból áll.

S z e g e d, 2011. április 6.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró